

Veterinärspalten om lunginflammation

Av Dr Magnus Hober

Inledning

På senare tid har jag noterat att påtagligt många av våra GD-vänner har berättat om att deras hundar drabbats av lunginflammation. Vi har tyvärr även själva upplevt detta tråkiga och allvarliga sjukdomstillstånd. I samband med hundutställningen i Kista förra året blev vår yngsta hund, Rufus, då ca 1 år gammal, hängig samt utvecklade klar, rinnande snuva från nosen.

Vi var på väg till vårt landställe vid Hjälmarens och hann knappt installera oss på landet förrän Rufus tillstånd snabbt försämrades. Han slutade äta och ville helst ligga ned. Snuvan blev tjock och gulgrön. Som tur var ligger Strömsholms djursjukhus inte alltför långt bort. Det blev en akut inläggning av Rufus. Han fick omgående dropp för att motverka uttorkning. Blodprov samt odlingsprov togs och därefter blev det lungröntgen. Hans slemhinnor var bleka och vid undersökning av lungorna hörde kunde man rasslande biljud. Senare kunde även lungröntgen bekräfta att det fanns rikligt med, så kallade infiltrat på hela lungorna. Rufus fick intravenös (via bodet) antibiotikabehandling med Doxycyklin. Efter två dygns behandling var Rufus i så gott skick att han kunde skrivas ut. Om vi inte hade kommit in i tid till sjukhuset samt fått rätt medicin snabbt, hade detta kunnat få en helt annan utgång.

Lunginflammation, även kallat pneumoni, och kan bero på en mängd olika saker. Det är viktigt att inte underskatta denna sjukdom. Sjukdomsförloppet kan snabbt utveckla sig till ett kritiskt tillstånd med akut andnöd och dödlig utgång.

Orsak

Några olika orsaker till lunginflammation:

1. Virusorsakad lunginflammation, t.ex. kennelhosta.
2. Bakterier kan ge upphov till en så kallad bakteriell pneumoni. Ibland händer det att en bakteriell infektion uppstår efter att det först startat med en virusinfektion (Kennelhosta).
3. Aspirationspneumoni kan uppstå när hunden andats in något som orsakar skador i luftvägarna. Magsyra kan exempelvis komma ned i luftvägarna i samband med en kräkning eller mat kan hamna i luftvägarna på grund av försvagad muskulatur i matstrupen.
4. Allergisk lunginflammation (eosinofil lunginflammation).

Symptom

Första tecknet på lunginflammation är vanligen trötthet som följs av feber och lätt hosta. Ofta blir hunden flämtande i sin andning. När sjukdomen fortskrider kan man notera flöde från nosen samt rosslig andning, vilket senare övergår i påtagliga andningssvårigheter. Om hunden inte snabbt kommer under veterinärmedicinsk vård kan det snabbt leda till en dödlig utgång. Sannolikt är våra hundraser mer utsatt än andra på grund av den djupa bröstkorset och de stora lungorna. Om de djupaste delarna av lungorna inte ventileras tillfredställande så får man lättare ansamling av sekret, vilket försvårar sjukdomsförloppet.

Diagnos

Det första veterinären gör är sannolikt att lyssna på hundens lungor med ett stetoskop. Vid en sådan undersökning hör man vanligtvis så kallade rassels samt slembiljud, vilket är tecken på en inflammatorisk process. Man kan också höra vilka delar av lungorna som ventileras på ett normalt sätt. Om vissa delar av lungorna har ett dämpat andningsljud, så kan detta tyda på en påtaglig inflammation just i dessa delar av lungan.

Med röntgen kan man tydligt se hur utbredningen av inflammationen är. Man kan även få en upplysning om vilken typ av infektion det är. Vid nedsväljning av vätska (aspirationspneumoni) drabbas vanligtvis de delar av lungan som ligger längst ned. Vid en bakteriell infektion drabbas som regel de övre, bakre delarna av lungorna.

Blodprov kan ge ytterligare information om vilken typ av inflammation det rör sig om. Om det föreligger mycket eosinofila granulocyter (en viss typ av vita blodkroppar) tyder detta mest på en allergisk reak-

tion. Om det i blodet finns mycket neutrofila granulocyter (en annan typ av vita blodkroppar) så tyder det mer på en bakteriell infektion.

Odlingsprov från nosen är viktigt att ta. Med hjälp av denna odling kan man senare, vid eventuellt påvisad bakteriell infektion, bestämma vilken typ av antibiotika som kan sättas in, vilket ger en möjlighet till en mer specifik och effektiv behandling.

Behandling

Behandlingen anpassas efter grundorsaken till lunginflammationen.

Om hunden är kraftigt andningspåverkad inleder man behandlingen med att hunden får andas extra syrgas. Man använder sig då av en, så kallad, nosgrimpa.

Har hunden en bakteriell infektion är det viktigt att sätta in antibiotika. Ofta inleder man med intravenös behandling, via dropp eller genom att ge en spruta direkt in i blodet. Den initiala behandlingen görs ofta med antibiotika, som har ett brett spektrum, d.v.s. en sort som man kan använda mot många olika typer av bakterier. Anledningen till att man sätter in ett antibiotika med brett spektrum först, är att det tar några dagar innan man fått svar på odlingssvaret. Det är dock viktigt att snabbt komma igång med antibiotikabehandling. När man senare fått fram ett specifikt odlings svar och vet vilken bakterie som orsakat sjukdomen, kan man byta till ett specifikt antibiotika riktat mot just denna bakteriestam. Genom att byta till ett så kallat smalt, specifikt, antibiotika kan man undvika resistensutveckling av bakterier.

Dropp är ofta motiverat för att motverka uttorkning. Man kan även ge sockerlösning i droppet (glukos) och därigenom tillföra näring.

Om orsaken till lunginflammationen är en allergisk reaktion kan man behandla med kortison. Det är däremot direkt olämpligt att ge kortison om orsaken är bakteriell. Kortisonet kan maskera en bakteriell infektion

Man bör som regel undvika hostdämpande behandling, eftersom hostan har den viktiga uppgiften att transportera bort slem. Ibland kan man genom att slå med kupade händer på hundens bröstorg hjälpa hunden att hosta upp slemmet. Slemlösande medel kan däremot ha en positiv effekt för att underlätta transport av slem.

Bricanyl (luftrörsvidgande medicin) är en mycket viktig behandling vid andnöd. Febernedsättande medel samt antiinflammatoriska medel kan också ha en plats i behandlingen.

Som regel bokar man in ett återbesök med efterföljande lungröntgen tre veckor efter avslutad behandling

Förebyggande

Ett sätt att minska risken för att få lunginflammation är att undvika fysisk kontakt med andra hundar, framför allt inomhus under vinterhalvåret. Detta är särskilt viktigt att komma ihåg vid stora inomhusutställningar. Dessutom bör domare sprita sina händer mellan varje bedömning av hundarna i samband med utställningar.

Vaccin mot kennelhosta finns och det bör man använda sig av om man har en hund som brukar träffa andras hundar. Detta ger dock ingen garanti för att hunden inte får lunginflammation då det finns, som tidigare beskrivits, flera olika orsaker till sjukdomen. Dessutom finns det för hundar, precis som för människor, många olika virus som orsakar förkylningar. Alla dessa finns inte inkluderade i vaccinet mot kennelhosta.

Har du någon idé om kommande innehåll i veterinärspalten, så hör gärna av dig till redaktor@sgdk.se, eller kontakta någon i styrelsen.